

SOCIALINIŲ IR EKONOMINIŲ PARTNERIŲ PATEIKTŲ PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ DĖL 2014–2020 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“ PRIEMONĖS NR. 04.1.1-LVPA-K-109 „BIOKURO PANAUDOJIMO SKATINIMAS ŠILUMOS ENERGIJAI GAMINTI“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. 1 PAKEITIMO PROJEKTO (TOLIAU – APRAŠAS) DERINIMO LENTELĖ

Eil. Nr.	Pateiktos pastabos ir pasiūlymai	Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai bei komentarai
VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūros 2019 m. vasario 20 d. raštas Nr. R4-599		
1.	Aprašo 19 punkto formuluotė „viršys Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos 1 priedo R-1-2 vertinimo kriterijaus reikšmę“ nėra aiški, kadangi 1 priedo R-1-2 kriterijus numato 3 reikšmes – 2015 m. – 40 proc., 2017 m. – 65 proc., 2021 m. 70 proc. Siūlome konkrečiai nurodyti, kurių metų vertinimo kriterijaus reikšmė bus taikoma.	Atsižvelgta. Aprašo 19 punktas išdėstomas taip: „19. Projektas negali būti įgyvendinamas centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose ~~įgyvendinus projektą~~ biokuro dalis šilumos gamybos kuro balanse sudaro daugiau kaip 70 procentų viršysija Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos 1 priedo R-1-2 2021 metų vertinimo kriterijaus reikšmę. Biokuro dalis šilumos gamybos kuro balanse ~~įgyvendinus projektą~~ nustatoma vadovaujantis pagrįstais duomenimis, pateiktais investicijų projekte ir (ar) pridedamais dokumentais (pvz.: Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ar kitos kompetentingos institucijos skelbiamais duomenimis (nuoroda), pateiktomis pažymomis ir kt.):”
2.	Neįmanoma biokuro dalies apskaičiuoti pagal Aprašo 19.1 punkte nurodytą formulę. Pункte nurodyta, kad praėjusių 3 metų iki paraiškos pateikimo biokuro dalies aritmetinis vidurkis sudedamas su įrenginio galia padauginta iš 3870 val. Pvz. jei iki paraiškos pateikimo biokuro dalis šilumos sistemoje buvo 50 proc., o finansuojamas 8 MW katilas ir įmonė neturi nusidėvinčių katilų, tai pagal punkte nurodytą formulę biokuro dalis turėtų būti apskaičiuojama taip: 50 proc. + (8 MW*3870) = 50 proc. +30960 =? Prašome patikslinti biokuro dalies apskaičiavimo formulę per praėjusius 3 metus.	Atsižvelgta. Aprašo 19.1 papunktis išdėstomas taip: „19.1. kai per pastaruosius trejus metus iki paraiškos pateikimo dienos, prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos, kurioje planuojama įgyvendinti projektą, nebuvo prijungtas naujas biokurą naudojantis šilumos gamybos įrenginys ir (arba) Ministerija neišdavė biokurą naudojančio šilumos gamybos įrenginio įrengimui būtino rašytinio pritarimo statinio projektui iki prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo, biokuro dalis apskaičiuojama kaip praėjusių trejų metų aritmetinis ~~vidurkis~~ iki paraiškos pateikimo dienos ir pareiškėjo įrenginio galios (pareiškėjo įrenginio ir pareiškėjo veikiančių įrenginių, kurie pagal Aprašą

		finansuojamo projekto įgyvendinimo pabaigoje bus nusidėvėję, galių (MW) skirtumas), padaugintos iš 3870 val., suma;
3.	<p>Jei Aprašas keičiamas taip, kad nefinansuojami projektai, kurių biokuro dalis įgyvendinus projektą neturi viršyti Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos 1 priedo R-1-2 vertinimo kriterijaus reikšmės, siūlome keisti ir 2 naudos ir kokybės vertinimo kriterijų, taip pat nurodant jog aukštesni balai suteikiami projektams, įgyvendinamiems centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose biokuro dalis šilumos gamybos kuro balanse įgyvendinus projektą sudarys mažesnę dalį.</p> <p>Šiuo metu šis kriterijus skamba taip: „Aukštesni balai suteikiami projektams, įgyvendinamiems centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose biokuro dalis šilumos gamybos kuro balanse (praėjusių trijų metų vidurkis iki paraiškos pateikimo) sudaro mažesnę dalį“.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pastaba neaktuali, nes Aprašo 19 punktą reformuluotas taip, kaip buvo anksčiau.</p>
4.	<p>Atkreipiame dėmesį, kadangi vienoje šilumos tiekimo sistemoje gali būti prisijungę keli nepriklausomi šilumos gamintojai, kurie taip pat yra tinkami pareiškėjai, neįmanoma tiksliai apskaičiuoti projekto įgyvendinimo pabaigoje būsiančios biokuro dalies šilumos tiekimo sistemoje, kurioje bus įgyvendintas projektas, kadangi nepriklausomas šilumos tiekėjas nedisponuoja informacija apie kitų nepriklausomų šilumos gamintojų bei šilumos tiekėjo planuojamus įdiegti pajėgumus.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Aprašo 19.2 papunktis išdėstomas taip: „19.2. kai per pastaruosius trejus metus iki paraiškos pateikimo dienos, prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos, kurioje planuojama įgyvendinti projektą, buvo prijungtas naujas biokurą naudojantis šilumos gamybos įrenginys ir (arba) Ministerija išdavė biokurą naudojančio šilumos gamybos įrenginio įrengimui būtiną rašytinį pritarimą statinio projektui iki prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo, apskaičiuojama kaip prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos prijungtų biokurą naudojančių šilumos gamybos įrenginių galios (MW), ir planuojamų prijungti biokurą naudojančių šilumos gamybos įrenginių galios (MW), kuriems Ministerija yra išdavusi biokurą naudojančio šilumos gamybos įrenginio įrengimui būtiną rašytinį pritarimą statinio projektui iki prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo, ir pareiškėjo įrenginio galios (pareiškėjo įrenginio ir pareiškėjo veikiančių įrenginių, kurie pagal Aprašą finansuojamo projekto įgyvendinimo pabaigoje bus nusidėvėję, galių (MW) skirtumas) instaliuotos galios (MW), padaugintos iš 40003870 val., suma, padalinta iš praėjusių trejų metų iki paraiškos</p>

		pateikimo dienos bendrai į sistemą pateiktos šilumos gamybai sudedinto kuro energijos kiekio (MWh) aritmetinio vidurkio.“
	Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos 2019 m. vasario 19 d. raštas Nr. 19	
5.	<p>Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija (toliau – LŠTA) nesutinka su Aprašo 19 punkte siūlomu apribojimu, kad projektai negali būti finansuojami, jeigu po projekto įgyvendinimo biokuro dalis šilumos gamybos kuro balanse viršys Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos (toliau - NŠŪP) 1 priedo R-1-2 vertinimo kriterijaus reikšmę. Ši reikšmė šiuo metu yra 70 proc. (2021 m.). Jeigu ji ir būtų padidinta iki 80 proc. susidarytų situacija, kad, pavyzdžiui, iki paraiškos pateikimo CŠT sistemoje buvo pagaminama 76 proc šilumos iš biokuro, o po projekto įgyvendinimo reikšmė siektų 81 proc. – tuomet projektas nebūtų finansuojamas? Anot LŠTA, toks vertinimas tikrai nepadidintų paraiškų ES paramai gauti skaičiaus. Jau dabar daugumoje Lietuvos miestų CŠT sistemose iš biokuro pagaminama 70-80 proc. šilumos. Taip pat atnaujintoje Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje numatytas siekis iki 2030 metų 90 proc. šilumos pagaminti iš atsinaujinančių energijos išteklių, o biokurą naudojantys įrenginiai eksploatuojami kelis dešimtmečius. Todėl LŠTA siūlo tokią 19 punkto redakciją:</p> <p>„19. Projektas negali būti įgyvendinamas centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose ~~įgyvendinus projektą~~ biokuro dalis šilumos gamybos kuro balanse sudaro daugiau kaip 90 procentų viršys Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos 1 priedo R-1-2 vertinimo kriterijaus reikšmę. Biokuro dalis šilumos gamybos kuro balanse ~~įgyvendinus projektą~~ nustatoma vadovaujantis pagrįstais duomenimis, pateiktais investicijų projekte ir (ar) pridedamais dokumentais (pvz.: Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ar kitos kompetentingos institucijos skelbiamais duomenimis (nuoroda), pateiktomis pažymomis ir kt.).“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Vadovaujanti Šilumos ūkio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 papunkčiais, Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje nustatoma optimalus energijos ar kuro rūšių panaudojimo šilumos ar elektros energijos gamybai bei bendrai šilumos ir elektros energijos gamybai (kogeneracijai) plėtros modelis, šilumos gamybos įrenginių diegimo poreikis ir potencialas atskirose savivaldybėse ir investicijų apimtys, finansavimo poreikis ir finansavimo šaltiniai į šilumos ūkio plėtrą ir modernizavimą. Nėra tikslinga 19 punkto formuluotėje įrašyti konkretų šilumos, pagamintos iš biokuro, dalies procentą. Aprašo projektu siūloma duoti nuorodą į konkrečią NŠŪP nuostatą, numatančią atitinkamų metų vertinimo kriterijaus reikšmę. Patvirtinus Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategiją ir jos priemonių įgyvendinimo planą, NŠŪP vertinimo kriterijų reikšmes planuojama peržiūrėti.</p>
6.	19.1 ir 19.2 punktuose kiti siūlomi pakeitimai vietoje 4000 val naudoti 3870 val., taip pat nusidėvėjusių biokatilų įvertinimas (minusuojant jų galias skaičiavimuose) yra teigiami, bet, LŠTA	Atsižvelgta. Žr. komentarą eilutėje Nr. 2.

	<p>nuomone, nepakankami, kad iš esmės prisidėtų prie tikslo - skatinti biokuro panaudojimą šilumos energijai gaminti.</p> <p>LŠTA siūlo 19.1 punkte patikslinti formuluotę: “<...> <i>biokuro dalis apskaičiuojama kaip praėjusių trejų metų aritmetinio vidurkio iki paraiškos pateikimo dienos ir pareiškėjo įrenginio galios <...>, padaugintos iš 3870 val., sumos”. Nesuprantama, kokio “aritmetinio vidurkio” dimensija turi būti apskaičiuojama: šilumos kiekio ar kuro kiekio (procentai ar MWh.)?</i></p>	
7.	<p>Taip pat 19.2 punkto pabaigoje LŠTA siūlo koreguoti: “<...> <i>padalinta iš praėjusių trejų metų iki paraiškos pateikimo dienos ~~šilumos gamybai sudeginto kuro į sistemą pateiktos (visų šilumos gamintojų) šilumos energijos kiekio (MWh) aritmetinio vidurkio~~</i>”. Jeigu sistemoje veikia nepriklausomi šilumos gamintojai (toliau – NŠG), šilumos teikimo įmonei, rengiant paraišką, yra sudėtinga surinkti objektyviai tikslius duomenis iš nereguliuojamų NŠG apie nupirktai šilumai pagaminti sunaudotą kurą ir jo kiekį, todėl skaičiavimuose vietoje <i>sudeginto kuro kiekio</i> naudoti <i>suminio (visų šilumos gamintojų) į sistemą pateiktos šilumos energijos kiekio</i> rodiklį būtų korektiškiau. Šie duomenys lengviau patikrinami, kadangi tai viešai prieinama kiekvieno iš šilumos tiekėjų disponuojama informacija.</p>	<p>Atsižvelgta. Žr. komentarą eilutėje Nr. 4.</p>
8.	<p>LŠTA 2019 m. vasario 19 d. raštu Nr. 19 siūstas pastabas dėl priemonės 04.1.1-LVPA-K-109 „Biokuro panaudojimo skatinimas šilumos energijai gaminti“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“ pakeitimo projekto, papildė 2019 m. kovo 5 d. el. laišku ir siūlo papildyti 37 punkte numatytas projektų veiklų išlaidas, išdėstant tokia redakcija:</p> <p>„37. Projekto tinkamos finansuoti išlaidos yra projekto veiklų išlaidos (įskaitant katilą, pakurą, ekonomazerį, oro šildytuvus, dūmų valymo ir šalinimo įrangą, pelenų šalinimo įrangą, kuro transportavimo, padavimo į pakurą įrangą, katilinės efektyvumą didinančius šilumos siurblius, šilumos akumuliacines talpas ir kitus įrenginius, funkciškai susijusius su šilumos gamyba, pagamintus gamybinėse</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Aprašo 37 punktas išdėstomas taip:</p> <p>„37. Projekto tinkamos finansuoti išlaidos yra projekto veiklų išlaidos (įskaitant katilą, pakurą, ekonomazerį, katilinės efektyvumą didinančius šilumos siurblius, oro šildytuvus, dūmų valymo ir šalinimo įrangą, pelenų šalinimo įrangą, kuro transportavimo, padavimo į pakurą įrangą ir kitus įrenginius, funkciškai susijusius su šilumos gamyba, pagamintus gamybinėse bazėse), patirtos nuo paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos iki projekto finansavimo pabaigos.“</p>

	bazėse), patirtos nuo paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos iki projekto finansavimo pabaigos.“	
AB „Panevėžio energija“ 2019 m. vasario 13 d. raštas Nr. 218-169		
9.	Dokumento projekto punkte Nr. 19 nurodytas keitimas panaikinant įrašą „...sudaro daugiau kaip 70 procentų...“ ir įrašant nuorodą į kitą dokumentą yra formalus, redakcinio pobūdžio, bet nekeičiantis esmės.	Pritariame.
10.	Kiti siūlomi pakeitimai, kaip valandų skaičiaus pakeitimas iš 4000 į 3870, ar susidėvėjusių katilų vertinimo panaikinimas yra teigiami, bet nepakankami, kad iš esmės gerintų biokuro panaudojimo skatinimą šilumos energijai gaminti. Siūlome konkrečiai nurodyti, kad nefinansuojami projektai šilumos tiekimo sistemose, kuriose biokuro dalis kuro balanse sudaro daugiau kaip 80 procentų.“	Neatsižvelgta. Žr. komentarą eilutėje Nr. 5.